

เทศน์เช้า วันที่ ๒๐ กันยายน ๒๕๕๘

พระอาจารย์สงบ มนฺตฺสฺนฺโต

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองกวาง อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

อ้าว ตั้งใจฟังธรรมะเนาะ เราอุตส่าห์ชวนขวยกันมา ขวนขวยกันมาด้วยน้ำใจของเรา เห็นไหม น้ำใจ น้ำใจเรียกเจตนา ถ้าเจตนาที่ดีมันจะชักพาหัวใจของเราให้ประสบความสำเร็จ ถ้าเจตนาที่ไม่ดีจะทำให้จิตใจของเราไปสู่ชวากหนาม ไปสู่ความทุกข์ ความยาก เวลาคิดคิดไปอย่างนั้นนะ คิดกันคิดตามความพอใจของตัวเองก็ว่าตัวเองคิดดี ตัวเองคิดดีกิเลสมันพากิดใจ แต่ถ้ามันธรรมะพากิด เวลาคนเขาอยู่ทางโลกเขาบอกว่าถือศีล ๕ ก็ไม่ได้ เพราะอะไร เพราะว่าชาวโลกเขากินเหล้ากัน เราไม่กิน เขาบอกว่าลูกผู้ชายไม่กินเหล้าคบไม่ได้

อู๋ เป็นเคียดเป็นร้อนมาหาเรานะ เราบอกว่าปากสกปรกอย่าไปเชื่อกัน เราเชื่อปากองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าได้วางไว้ ศีล สมาธิ ปัญญา ให้เรามีศีล มีสติมีใจ คนกินเหล้าเมายาแล้วเราก็เมากับอารมณ์ เมากับชีวิตของเรา เมากับกิเลสตัณหา ความทะยานอยาก นี่มันแผดเผาใจของเรา เราพยายามจะมาชะมาล้าง ศีลคือไม่มันสดๆ เขาตากไว้ให้มันแห้ง แห้งแล้วมันจะได้จุดไฟติดได้ง่าย

นี่ก็เหมือนกัน กิเลสตัณหาความทะยานอยากของเรานั้นเมมา ชีวิตของเรามัวเมาอยู่กับมัน เรามีศีล มีธรรมเพื่อให้จิตใจของเรานั้นสมควรแก่การงานใจ มีสติ มีปัญญานะ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสรู้ธรรมขึ้นมา ประารถนาจะรู้สัตว์ขนสัตว์นะ เวลาประารถนาจะรู้สัตว์ขนสัตว์ เห็นไหม เวลาท่านเสวยวิมุตติสุขแล้วท่านเล็งญาณว่าจะเอาใครก่อน เอาใครดี

จะบอกว่ามันเจาะจงได้ ท่านเจาะจงไปเอาเป็นบุคคลๆ เลย ไปเอาปัญญาวิคิตย์ก่อน เทศนาว่าการจนปัญญาวิคิตย์เป็นพระอรหันต์ทั้งหมด ไปเอายสะ ยสะ ที่นั่นเคียดร้อนหนอ ที่นั่นวุ่นวายหนอ เขาว่าเคียดร้อนอยู่ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าไปเดินจงกรมอยู่ ดักหน้าเลย เขาเดินมานะ ยสะมานี่ ที่นี้ไม่เคียดร้อน ที่นี้ไม่วุ่นวาย ให้หัดภาวนา จนยสะเป็นพระอรหันต์ เพื่อนตามมาเป็นพระอรหันต์ นี่เพราะว่าเจาะจง เจาะจงเพื่อจะรู้สัตว์ ขนสัตว์ เห็นแก่หัวใจของเขา

นี่เจาะจง แต่เวลาเผยแผ่ศาสนาไป ศาสนามั่นคงขึ้น ศาสนามีคนนับถือมากขึ้น เริ่มต้นถ้าใครจะบวช เอหิภิกขุ เองจงเป็นภิกษุมาเถิดถ้าเป็นพระอรหันต์แล้ว แต่ถ้ายังเป็นพระโสดาบัน เองจงเป็นภิกษุมาเถิด แล้วพยายามปฏิบัติให้ถึงที่สุดแห่งทุกข์ เวลาพระมากขึ้น คนบวชมากขึ้น ให้ถือไตรสรณคมน์ เวลายิ่งมากขึ้นๆ มันต้องเป็นระเบียบ มันต้องวางหลักเกณฑ์ หลักเกณฑ์ก็ ญัตติจตุตถกรรมที่เราบวชกันอยู่ทุกวันนี้

นี่เวลาเผยแผ่ธรรมๆ มีคนศรัทธามาก เวลาคนศรัทธามาก คนศรัทธา ความศรัทธาของคน ความศรัทธาของคน จิตใจของคนมันสูง มันต่ำแตกต่างกัน อนุப்புพิกถาให้เขาเสียสละทานของเขา ถ้าเขาเสียสละทานของเขาคือผลประโยชน์ของเขา ใครได้หว่านพืชลงไปใต้นี้ ในดินนั้นเขาจะได้พืชผลของเขา ใครหว่านทรัพย์สมบัติของเขา หว่านไทยทานของเขาเข้าไปบนที่ดิน เนื้อนาบุญ ใครทำของเขาก็ได้ของเขา ไร่ของที่ดินได้มามากเป็นวัตถุ วัตถุที่ไหนมันก็มีวัตถุในคลังสินค้าวัตถุมันมากมายมหาศาล แต่ไม่มีใครทำประโยชน์

คลังสินค้าเขาเอาไว้อแลกเปลี่ยนธุรกิจของเขา ไร่นี้เราชวนขวยมา เราทุกข์ เรายากมา เราหาอยู่หากินมา เสร็จแล้วเรามีเจตนาเราเสียสละวัตถุนี้ การเสียสละวัตถุนี้เสียสละหัวใจ หัวใจมันเจตนาอยากจะเสียสละอันนี้ หว่านเมล็ดพันธุ์ของเราลงไปใต้นาบุญ เห็นไหม บุญกุศลนั้นคือบารมี คือสังขารในหัวใจ หัวใจเราเป็นผู้เสียสละ เป็นผู้ให้ เป็นผู้กระทำ เราทำของเรามันยืนยันขนาดยืนยันขนาดนี้

ศีล สมาธิ ภาวนา ศีล สมาธิเวลาปัญญา เวลาเกิดปัญญาเวลาจะภาวนาขึ้นมา เวลาภาวนาขึ้นมามันน้อยเนื้อต่ำใจ คนนั้นภาวนาแล้วง่าย คนนั้นทำมาแล้วได้ เราภาวนาไม่ได้ คนนั้นภาวนาทำไมจิตมันสงบ เราทำไมไม่สงบ นี่มันมีที่มาที่นั่นแหละ ธรรมทั้งหลายมาแต่เหตุ เวลาเหตุคือปัญญาของเรา ปัญญาของเราเราจะคิดอย่างไร เราจะปัญญาอย่างไร เราจะแยกแยะอย่างไร เพื่อประโยชน์กับเรา

นี่มันมีปัญหาอย่างเราปัญญาในชาติปัจจุบันนี้ ถ้าปัญญาโลกีย์ปัญญา ปัญญาของโลก ปัญญาเกิดจากกิเลส กิเลสเพราะอวิชชา อวิชชาพาคิด อวิชชาพาคิด พาคิดมันก็เป็นปัญญาของกิเลส เราทำความสงบของใจเข้ามา ถ้าใจมันสงบเข้ามาได้มันเป็นปัญญาของธรรม ปัญญาของธรรมเพราะเหตุใด เพราะกิเลสมันสงบตัวลง ถ้ากิเลสสงบตัวลง นี่รสชาติมันแตกต่างกัน

เวลาปัญญาที่มันมีสมาธิรองรับ มีปัญญาขึ้นมามันซาบซึ้ง น้ำตาไหล มันสะท้อนหัวใจ ทำไมเราเป็นคนเช่นนี้ ทำไมเราไม่เปลี่ยนแปลงเรา ทำไมเราไม่แก้ไขเรา ทำไมเราเป็นคนอย่างนี้ ทำไมเราเป็นคนอย่างนี้ ทั้งที่เราปรารถนามรรค ปรารถนาผล แต่เวลามันคิดขึ้นมา เวลาปรารถนา ปรารถนามรรค ผลนะ แต่เวลาคิดคิดตามกิเลส ให้กิเลสมันหลอกเอา

ถ้าว่างๆ อย่างนี้นิพพาน ถ้านิพพานมันว่าง อวกาศมันเป็นนิพพานหมดแล้ว อวกาศมันก็ว่าง ในตุ่ม ในโหม้นว่างหมดแหละ ความว่างนั้นมาจากไหนล่ะ ความทุกข์ ความยากมันบีบคั้นหัวใจของเรา เห็นไหม ถ้ามันบีบคั้นหัวใจของเรา นี่เราพยายามศึกษาธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ใครศึกษาแล้วมันทิ้งนะ เวลาศึกษาปริยัตินะ เวลาธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรีกในธรรม เวลาเรตรีกในธรรม ปัญญา มันคิดธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ามัน ได้สติหมดแหละ ทำไมเราทำอย่างนี้ ทำไมเราทำอย่างนี้ เราทำอย่างนี้

นี่เวลาผู้ศึกษาธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเข้าใจหมดนะ แต่ทำไมชีวิตมันยังไม่ชนะตนเองล่ะ มีเงิน มีทองขึ้นมา พอสิ้นเดือน โอ๊ยโฮ เป็นเสียเลย พอกลางเดือนหน้าแห้งเลย พอสิ้นเดือนกู้เขาใช้ ก็รู้ๆ อยู่ ก็เป็นอย่างนี้ซ้าๆ ซากๆ ทำไมมันเป็นอยู่อย่างนี้ล่ะ เป็นอย่างนี้เพราะขาดการประหยัคมัชฌิมา ถ้าการประหยัคมัชฌิมา คนที่รู้จักประหยัด รู้จักมัชฌิมาขึ้นมา

ยิ่งนักปฏิบัตินะ ศีลมีความสำคัญมาก เวลาเราอยู่ในป่าในเขากัน เวลาใครผิดพลาดสิ่งใด รีบมาปลงอาบัติเลย เพราะอะไร เพราะเวลานั่งภาวนาไปแล้วมันจะฟูขึ้นมา มันจะบอกว่าเราผิดอย่างนั้น เราผิดอย่างนั้น เราทำอะไรทำไม่ได้ มันจับผิดตัวเองตลอด เพราะเรารู้ที่อยู่ถ้าปลงอาบัติแล้วเอ็งหลอกไม่ได้ นี่ศีลเขาพยายามจะทำให้บริสุทธิ์ บริสุทธิ์เพราะอะไร เพราะไม่ให้กิเลสมันเอามาแอบอ้างไง มันอ้างใช้

พฤติกรรมของเรานี้แหละ เวลากิเลสมันก็เอาพฤติกรรมของเรามาเผด็จใส่เรา เราทำอย่างนี้ผิด ทำอย่างนี้ใช้ไม่ได้ ทำอย่างนี้ใช้ไม่ได้ แล้วเราจะไปไหนล่ะ แต่ถ้าคนมีสติปัญญาเรา รีบปลงอาบัติซะ ทำสิ่งใดปลงอาบัติ แล้วสิ่งที่มันจะเป็นความผิดพลาดเราจะไม่ทำ นี่เริ่มชนะตนเอง มันมาจากไหนล่ะ มันมาจากการฝึกฝน มาจากการปฏิบัติ เราศึกษาธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเราเข้าใจหมดแหละ แล้วเราได้อะไรล่ะ

นี่ปริยัติ การศึกษาสำคัญไหม สำคัญ แต่ศึกษาแล้วทำไมล่ะ ศึกษามาแล้วปฏิบัติไหม เรามาปฏิบัตินี้ฉันก็เป็นคนดี ทุกคนอ้างเลย ฉันก็เป็นคนดีทำไมต้องไปวัด ฉันคนดีทำไมต้อง

ทำบุญ เพราะที่ว่ามันเป็นคนดี กว่าจะได้ความดีนี้มันมาจากไหนละ มันมาจากไหน มันมาจาก บุญกุศลของเราละ ถ้ามาจากบุญกุศลของเรา นี่วันเกิดๆ เขาวันเกิดเขาก็เลี้ยงกันๆ วันเกิดเกิดมาจากไหน นี่วันเกิด มนุษย์สมบัติมันเกิดมาจากไหนละ มันเกิดจากเราเสียสละ

เราทำบุญกุศลของเรา เรามีศีล ๕ เป็นมนุษย์สมบัติ เราได้เกิดเป็นมนุษย์ เห็นไหม เราได้เกิดเป็นมนุษย์ เกิดเป็นมนุษย์เราเป็นคนดีๆ คนดีมาจากไหน มันมาจากการทำความดีของเรา แล้วเราจะทำอะไรต่อเนื่องไปละ ทำไม้ง่ได้ขนาดนั้น ถ้ามันง่ได้ขนาดนั้นมันก็ได้สมบัติแค่นั้น แต่ถ้ามันอริยทรัพย์ ทรัพย์สมบัติจากภายในของเรา เวลากิเลสมันบีบคั้นขึ้นมามันเป็นความทุกข์ใหม่ เวลาจะทำบุญนะ เขาบอกว่าเราหว่านพืชลงไปใต้น้ำแล้วเราต้องสมความปรารถนา เราก็อหว่านพืชลงไปใต้น้ำแล้วเอะอะเลย แล้วทำไมเรายังทุกข์อยู่ขนาดนี้ นี่เราไม่เห็นสมความปรารถนา สมความปรารถนา

เวลามันอ่าง ใจ เวลามันอ่าง แต่เวลาคนที่เขาอยู่ของเขาอยู่ได้เขาบอกเขาเป็นคนดีแล้ว คนดีแล้ว มันอ่างเลห์ไปหมด กิเลสมันอ่างเลห์ อ่างทุกอย่างเลย อ่างเพื่อไม่ให้มันได้ผลประโยชน์มากขึ้น มันอ่างไปหมด แต่ถ้าธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ความดีที่ดียิ่งกว่านี้ยังมีอยู่ ความดีที่ยิ่งกว่านี้ยังมีอยู่ คนที่มีศีลมีธรรม คนที่มีศีลมีธรรมทางโลกเขาบอกเป็นคนดี คนดีก็มรรยาตังคมก็ดีทางโลก นี่เวลาจะเอาสัจจะความจริงขึ้นมามันก็ต้องชวนชวยหาความจริงในตัวของเรา

ปฏิสนธิจิต ปฏิสนธิวิญญาณ เกิดในใจ เกิดในครรภ์ เกิดในน้ำคร่ำ เกิดในโอปปาติกะ เวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะ มันมาเกิดเป็นเราๆ สิ่งนี้มันมีค่า มีค่าเพราะอะไร เพราะมันพาเกิด แต่เวลาที่มีสติปัญญาขึ้นมาเราไปค้นคว้า ไปวิเคราะห์ วิจัย จิตของเรา ความรู้สึกรู้สีกของเรา เวลามันตำรอกมันคายของมัน จิตดวงนี้มันไม่ต้องเวียนว่ายตายเกิดอีก มันเป็นอิสระ แล้วคำว่าองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสรู้ธรรมขึ้นมา เสวยวิมุตติสุขๆ วิมุตติสุข สุขที่ในโลกไม่มี สุขที่โลกไม่มี โลกนี้ไม่เคยเห็น แล้วมันเป็นอย่างไรละ

ถ้าโลกเราเคยเห็นนะ สมความปรารถนาก็เป็นความสุข ตั้งความปรารถนาทำให้สิ่งใดสมความปรารถนาก็เป็นสุข ตั้งสิ่งใดอยากได้ ได้แล้วก็มีความสุข แล้วสิ่งใดเป็นสุข เป็นสุขต้องสุขอยู่อย่างนั้นตลอดไป ทำไม้มันทุกข์อีกละ เห็นไหม มันเป็นสุขเวทนา ทุกขเวทนา คำว่าเวทนาๆ เวลามันพ้นจากเวทนาไปแล้ว เวลาพิจารณาไป นิสสของธรรมชนะซึ่งรสทั้งปวง มันก็เป็นรส

ของบุญกุศล รสของการประพฤติปฏิบัติมันจะได้คุณงามความดีของมันขึ้นไป เวลาเราปฏิบัติไป เราทำของเราได้

เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าไปเทศน์บัญญัติวัคคีย์ อยู่ด้วยกันมา ๖ ปี ถ้ามันไม่มีกิจจัญญณ สัจจัญญณ ไม่มีการกระทำในหัวใจเราจะไม่ปฏิบัติจนตนว่าเป็นพระอรหันต์ ในปัจจุบันนี้เพราะอะไร เพราะบัญญัติวัคคีย์อยู่ด้วยกัน เวลาอุปัฏฐากด้วยกันมันไม่มีสิ่งใดสั่งสอน เพราะไม่มีองค์ความรู้ของตัวจะเอาอะไรไปสอน เวลาตรัสรู้เป็นองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า บัญญัติวัคคีย์ทิ้งไปแล้วไปเทศนาบัญญัติวัคคีย์ เห็นใหม่ อยู่ด้วยกัน ๖ ปี ไม่รู้ก็บอกว่าไม่รู้ บัดนี้รู้แล้ว รู้แล้วเพราะมันมีวงรอบ มันมีการกระทำนี้ไง

ถ้ามีการกระทำ นี้ไงที่เราพิจารณากัน เราค้นคว้าหาตัวเราเอง หาหัวใจของเราก็หาเพื่อเหตุนี้ไง เวลาศึกษาธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ามันเป็นธรรมวินัยขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เป็นสมบัติสาธารณะ ธรรมะเป็นธรรมชาติ ธรรมะเป็นสาธารณะ นี้มันเป็นอย่างนั้นแหละ แต่ธรรมะที่เป็นของเรา ธรรมะที่เป็นของเรา ธรรมชาติเรารู้ เห็นใหม่ เรารู้ธรรมชาติ แล้วเราก็เป็นส่วนหนึ่งของธรรมชาติ

การเวียนว่ายตายเกิดเป็นธรรมชาติทั้งนั้นแหละ เวลาเราประพฤติปฏิบัติไป ธรรมชาติ นี้ สัพเพ ชัมมา อนัตตา ธรรมทั้งหลายเป็นอนัตตา ธรรมทั้งหลายมันแปรปรวน ธรรมทั้งหลายมันเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา การเปลี่ยนแปลงนี้ไม่มีใครไปรื้อค้น ไม่มีใครไปเห็นมัน องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าทำความสงบของใจเข้ามา เอาใจนี้ไปรื้อค้น ไปเห็นมัน พอไปเห็นมันแล้ว สละทิ้ง คายมัน สละมันทิ้ง จิตนี้มันถึงเหนือเหนือความเปลี่ยนแปลงอันนั้นไง

สัพเพ ชัมมา อนัตตา สัจจะความจริงคือความเปลี่ยนแปลงของธรรมชาติ คือสังขธรรม คือเป็นความจริงอันหนึ่ง แต่ถ้าหัวใจพิจารณาไปแล้วมันไปรู้เห็นความจริงอันนั้น แล้วมันสลัดความจริงอันนั้นทิ้งไป พอสลัดความจริงทิ้งไปมันถึงเหนือใจ มันถึงเหนือวิญญูะเหนือการเวียนว่ายตายเกิดเหนือทุกอย่าง แล้วมันเหนืออย่างไรละ มันเหนืออย่างไรก็นี้ไงที่เรามาฟังธรรมๆ อยู่ นี้ เราทำบุญกุศลขึ้นมาก็เพื่อมีสติ มีปัญญาไง มีปัญญานะ

ใช้สมบัติที่เราหามาของเราทั้งนั้นแหละ แต่มันเป็นของสมมุติ โอนย้ายเปลี่ยนแปลงได้ สิล สมภาธิ ปัญญาโอนย้ายเปลี่ยนแปลงไม่ได้ มันเป็นของใครของมัน ใครจะโอนให้ใคร เราจะ

โอนให้คนอื่น คนอื่นเซ็นรับไปมันก็ไม่ได้ เพราะมันอยู่ในหัวใจของเรา หัวใจของเขาไม่มีสิทธิ จะมารับรู้สิ่งนี้ได้

ฉะนั้น สมบัติที่แท้จริงของเราคือสติปัญญาของเรา ถ้าสติปัญญาของเรามันมีสติปัญญา มันแยกแยะของมัน มันพิจารณาของมัน นี่เวลามันสำรอกมันกายของมัน มันรู้จริงของมัน นี่ใจอกุศลปรารถนา อฐานะที่จะเปลี่ยนแปลง เราไปเคยประสบการณ์ชีวิตสิ่งใดที่มันฝังใจๆ อยู่ นั่นละมันเป็นขั้นแค่ประสบการณ์เฉยๆ ประสบการณ์ เห็นใหม่ เวลามรรคมันเกิดขึ้นก็เป็นประสบการณ์อันหนึ่ง มรรคสามัคคี มรรคมันรวมตัวแล้วสมุจเฉทปหาน สำรอกกายออก เวลามันกายออกไปแล้วมันเหลืออะไรละ นี่มันเหลือนั่นละ เหลือสิ่งที่มีมันเหลือนั่นละ แล้วเหลืออะไร นี่คนที่เขารู้เขารู้ของเขา

ฉะนั้น เวลาฟังธรรมๆ ฟังด้วยเหตุนี้ เราเกิดเป็นมนุษย์ นี่เป็นคนดีแล้วทำไมต้องปฏิบัติเป็นคนดีแล้วต้องมาทรมานตน ทรมานกิเลสต่างหาก ตบะธรรมแผดเผา มัน แผดเผากิเลสตัดหาความทะยานอยากคือความไม่รู้จักตัวเอง รู้ทุกอย่างทุกเรื่อง แต่ไม่รู้จักหัวใจของตัวเอง พุทโธ พุทโธ พุทโธจนจิตสงบเข้ามางงนะ โอ๊ะ โอ๊ะ โอ๊ะ

แต่เวลาศึกษา ศึกษาธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า สมาธิ สมาธิคือความว่าง มันสร้างภาพว่างแล้ว โอ๊ย ปัญญา ปัญญา มันก็เอาคอมพิวเตอร์เลย มันกดใหญ่เลย นี่คอมพิวเตอร์มันเป็นอย่างนี้ คอมพิวเตอร์ แต่ปัญญาของตัวไม่มีสักชิ้นหนึ่ง เวลามันเกิดขึ้นมานะ นี่ใจภาวนามยปัญญา ปัญญาเกิดจากการภาวนา ปัญญาเกิดจากจิตที่เป็นสัมมาสมาธิ เวลามันเกิดขึ้นมาอธิบายไม่ได้หรอก ถ้าอธิบายออกมานะ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าท่านอธิบายไว้หมดแล้ว แต่น้องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าท่านไม่อธิบาย

เวลาหลวงปู่มัน เวลาหลวงตาท่านเทศน์ใจ เวลาเป็นจุดสำคัญท่านจะข้ามไป ท่านบอกว่าเดี๋ยวมันจะไปจำกัน แล้วมันจะเป็นโทษกับคนฟัง คนฟังพอได้ฟังสิ่งใดมาก็แล้วแต่มันจะไปสร้างภาพ คิดเปรียบเทียบกับสร้างขึ้นมา ยิ่งสร้างขึ้นมามันยิ่งไม่ได้ เหมือนลอกการบ้าน ลอกไปเถอะ เอ็งลอกได้ตลอด แต่เอ็งไม่มีปัญญา เอ็งไม่มีความรู้ขึ้นมาเป็นความจริง ถ้าเอ็งทำการบ้านจริงๆ เอ็งจะมีความรู้ขึ้นมา

กิจจญาณ การกระทำอันนั้นมันเกิดกิจจญาณ จิตมันจะมีปัญญาของมันขึ้นมา แล้วปัญญาเห็นใหม่ นี่ที่บอกว่าศาสนาพุทธเป็นศาสนาแห่งปัญญา ศาสนาพุทธเป็นศาสนาเห็นใหม่ องค์

สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าปฎิญาณตนว่าเป็นพระอรหันต์ เป็นผู้ที่สิ้นกิเลส ลัทธิ ศาสนาอื่นไม่มีใครปฎิญาณตนว่าเป็นพระอรหันต์ แต่ปฎิญาณว่าเป็นพระเจ้าๆ ทั้งนั้นแหละ เป็นผู้มฤตมีเดช บันดาลให้ทุกอย่างเลย แต่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบอกว่าบันดาลให้ใครไม่ได้ ฐึ้นแนวทางให้เราประพฤติปฏิบัติ เพราะมันเป็นสมบัติของเรา

นี่เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าจะปรินิพพานนะ อานนท์ เราเอาแต่สมบัติของเราไปเท่านั้น เราไม่ได้เอาสมบัติของใครไปเลย แล้วเราจะเอาสมบัติทุกข์หรือเอาสมบัติสุขละ เอาสมบัติทุกข์นะ เวลาจะเป็นจะตายกระวนกระวาย สมบัติก็ยังไม่แบ่ง คายไปแล้วเขาจะจัดงานศพเราดีหรือเปล่านั้นไม่รู้ คิดไปร้อยแปด มันคิดไปหมด นี่สมบัติทุกข์

ถ้ามันสมบัติสุขนะเราก็ได้แบ่งปันเสร็จเรียบร้อยแล้ว เราก็ได้สังเวยไว้แล้ว เวลาตายไปแล้วก็จัดงานศพด้วยความเรียบร้อย แล้วแต่ด้วยความกตัญญูของเขาถ้าเขาจะทำให้เรา ถ้าเขาไม่ทำให้เรา เราก็ได้ทำจบแล้ว เราได้สร้างสมบัติไว้ตั้งแต่ปานนี้แล้ว เราได้เสียสละทำทานของเราไว้จนสมบัติของเราเสียบยงรังพ้อที่จะเดินทางแล้ว แล้วเวลาถ้าใครประพฤติปฏิบัติเข้าไปได้สมาธิ ถ้าเวลาใกล้จะถึงหมดอายุขัยมันคิดถึงสมาธินั้น จิตเข้าไปเกาะที่สมาธินั้น สมาธิเป็นหนึ่ง เกิดบนพรหม

ถ้าเขามีปัญญาของเขา เขามีปัญญาของเขาเนะ เขาพิจารณาของเขา เขาทำของเขา เห็นใหม่ เขาทำของเขา เขาสำรอก เขาคายของเขา นี่วิญญูะไม่มีต้นไม่มีปลาย โสดาบันอีก ๗ ชาติ สกิทาคามี ๗ ชาติ พระโสดาบันเกิดอีก ๗ ชาติ ถ้าสิ้นกิเลสจบ นี่สมบัติของเรา ถ้าสมบัติเราทำพร้อมแล้ว นี่ไงสมบัติสุขหรือสมบัติทุกข์ ถ้าสมบัติทุกข์นะวิตกกังวลไปหมด กระวนกระวายไปทั่ว สมบัติแท้ๆ ทำให้เรากังวล สมบัติแท้ๆ ทำให้เราเห็นใหม่

คูสิโตเทยพรหมณ์เกิดมาเฝ้าสมบัติของตัว ทองคำฝังไว้เป็นไหๆ แล้วก็ตายไป ห่วงกังวลมาเกิดเป็นสุนัขเฝ้าอยู่นั่นนะ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ามาทรมาน มาบอกลูกเฝ้าให้ ลูกไปปลอบเฝ้า ปลอบเสร็จแล้วให้ข้าวกิน ฟ่อๆ ฝังอยู่ไหน มันไปตะกุกตะกักนะ ขุดมาทองคำทั้งนั้นเลย อยู่ในบาฬี นี่เรื่องจริง

ถ้าเป็นสมบัตินะ ถ้าเราทำของเราแล้ว ทำให้เรียบร้อยแล้ว เรามีสติปัญญานะ ของนี้เราหามาเพื่อเราเนะ หามาเป็นสมบัติของเรา หามาเป็นปัจจัยเครื่องอาศัย หามาใช้จ่าย หามาเพื่อประโยชน์การดำรงชีวิต แต่สมบัติแท้ๆ บุญกุศล สมบัติแท้ๆ ความสุข ความทุกข์ในใจ แล้ว

ความสุข ความทุกข์ในใจถ้าเป็นความจริงอุปสรรค อฐานะที่จะเสื่อม คงที่ตายตัวตลอดไป
แล้วอยู่ที่ไหนล่ะ

จากใจที่คลอนแคลนนี้ จากใจที่มันเรรวนนี้ทำให้มันคงขึ้นมาได้ จากใจที่คลอนแคลน
จากใจที่เรรวนมันเกิดปัญญาของมันนะ หลวงตาท่านชมหลวงปู่ขาว น้ำใจหลวงปู่ขาวเกี่ยวเพชร
ได้ เพชรมันเกี่ยวละเอียดเลย น้ำใจของคนด้วยสัมมาทิฐิความเห็นที่ถูกต้องดีงาม แล้วทำใจให้
เข้มแข็งเกี่ยวกิเลสแหลกหมดเลย เอวัง